

Sundhedsministeriet

Enhed: BESS
Sagsbeh.: DEPALOP
Koordineret med:
Sagsnr.: 2200176
Dok. nr.: 2101671
Dato: 24-01-2022

TALEPAPIR

Det talte ord gælder
[Folketinget, den 2. februar 2022 kl. 14-15, Epidemiudvalget]

EPI alm del – samrådsspørgsmål F om afvist samarbejde med PentaBase om levering af PCR-tests?

Samrådsspørgsmål F

”Hvorfor afviste regeringen i løbet af efteråret 2021 at indlede et samarbejde med den private virksomhed PentaBase om levering af PCR-tests?”

Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Martin Geertsen (V), Marlene Ambo-Rasmussen (V), Anne Honoré Østergaard (V) og Hans Andersen (V).

Tale

[Indledning]

Tak for muligheden for at drøfte brugen af private leverandører til levering af PCR-test.

Jeg vil gerne starte med at oplyse, hvor vi står nu med den danske testindsats og hvordan organiseringen omkring PCR-test er bygget op.

Efterfølgende vil jeg fortælle jer om dialogen med Pentabase og om overvejelserne omkring anvendelse af privat PCR-testkapacitet som supplement til kapaciteten i TestCenter Danmark.

Herefter vil jeg kort opridse forløbet omkring antigenest, hvor vi samarbejder med private aktører.

Jeg vil runde af med at skitsere overvejelserne omkring regeringens teststrategi fremadrettet.

***

[Testindsatsen – Hvor står vi nu]

I Danmark er vi et af de lande i verden med flest tilgængelige gratis test og samtidig et af de lande, der tester flest pr. indbygger.

Testindsatsen har været, og er fortsat, et helt centralt redskab for at kunne overvåge epidemien og bryde smittekæder. Og er derfor et vigtigt redskab til at holde samfundet, så åbent som muligt.

Vi har på rekord tid opbygget et solidt testsystem, som løbende er blevet justeret. Både i forhold til de erfaringer vi har gjort os, og i forhold til epidemiens udvikling og nye varianter.

I dag har vi en stor offentlig PCR-testkapacitet, som primært er til diagnostisk formål, samt antigenest, også kaldet hurtigtest, som udbydes i samarbejde med private leverandører. Herudover udleveres selvtest til brug i bl.a. ældreplejen, sundhedsvæsnet samt på skoler og dagtilbud. Og så er der mange, der vælger at købe selvtest hjem til familien.

Testindsatsen er fortsat afgørende for, at vi kan overvåge epidemien og takket være vores intensive sekventering, har vi et detaljeret indblik i, hvilke varianter, der bevæger sig gennem befolkningen i Danmark. Vores detaljerede viden om epidemien sammenholdt med vores store revaccinationsindsats betyder, at vi er blandt de første lande, der kan hæve restriktionerne.

***

[Organisering af PCR-test]

For at få en bedre forståelse for, hvordan testsetuppet er i dag – og kan se ud fremadrettet – vil jeg kort opridse, hvordan organisationen omkring PCR-test er bygget op.

***

Test for sygdomme og analyserne heraf håndteres som udgangspunkt i regi af det offentlige sundhedssystem. I overensstemmelse hermed blev test foretaget på hospitalerne i det offentlige sundhedssystem, da smitten med covid-19 kom til Danmark i starten af 2020.

Da det i april 2020 blev besluttet at udvide testindsatsen, blev TestCenter Danmark oprettet under Statens Serum Institut i tæt samarbejde og med stor donation fra Novo Nordisk Fonden. TestCenter Danmark består dels af PCR-teststeder (de hvide telte) drevet af regionerne, hvor borgerne kan blive testet, og dels af to nationale testlaboratorier drevet af Statens Serum Institut, hvor prøverne analyseres.

Grundstammen i testindsatsen har således fra starten været forankret i det offentlige sundhedssystem.

***

[Forløbet med Pentabase]

Nu til dialogen med PentaBase.

Sundhedsministeriet modtog den 28. oktober 2021 en henvendelse fra firmaet PentaBase vedrørende tilbud om hjælp til opskalering af PCR-kapaciteten. Der manglede en vedhæftning i henvendelsen med selve brevet, som blev eftersendt til ministeriet den 9. november 2021.

Ministeriet bad samme dag (den 9. november 2021) Statens Serum Institut om at bidrage til besvarelsen af henvendelsen fra PentaBase.

Hertil svarede Statens Serum Institut bl.a. følgende den 11. november 2021:

”Den nødvendige PCR-testkapacitet er fastlagt i regeringens teststrategi, og TestCenter Danmark på SSI’s opgave i den forbindelse er at levere PCR-analysekapacitet hertil. På nuværende tidspunkt kan SSI levere en PCR-kapacitet på 170.000 test/pr. døgn. Med den kapacitet, understøtter vi regeringens teststrategi, hvad angår PCR-test.”

Ved henvendelsen den 28.oktober 2021 havde vi i samfundssporet en PCR-testkapacitet på 100.000 test om dagen.

Da Sundhedsministeriet modtog selve brevet med tilbud om hjælp til opskalering af PCR-kapaciteten, den 9. november 2021, var PCR-testkapaciteten i samfundssporet allerede opskaleret til 150.000 test om dagen. Jeg kan her tilføje, at Statens Serum Institut i samme periode havde en analysekapacitet på op til 170.000 analyser dagligt.

Jeg kan desuden oplyse, at TestCenter Danmark siden november sidste år og til i dag – selvfølgelig i tæt samarbejde med regionernes podere i testcentrene – gradvist har forøget PCR-testkapaciteten til nu 200.000 test i døgnet. Der er desuden foretaget indkøb af robotter og PCR-maskiner, der giver mulighed for yderligere opskalering til 230.000 test i døgnet i løbet af februar måned. Det har således været muligt gradvist at opskalere PCR-kapaciteten inden for det offentlige testsystem.

Udover behovet for opskalering af PCR-testkapaciteten, opstod der ligeledes et behov for flere antigen-test, fordi coronapasset blev genindført den 12. november 2021. Det blev besluttet at genindføre hurtigtest over hele landet i slutningen af oktober med en gradvis indfasning frem til uge 45 [den 8.-12. november].

På baggrund af Statens Serum Instituts vurdering af den 11. november 2021 om, at de kunne levere tilstrækkelig PCR-kapacitet til regeringens teststrategi. Og i lyset af opskaleringen af antigenest til brug for coronapasset, svarede Sundhedsministeriet PentaBase den 18. november 2021, at det ikke på nuværende tidspunkt var fundet relevant at gå videre med mulighederne for at anvende privat PCR-kapacitet som supplement til testkapaciteten i TestCenter Danmark.

Jeg kan i øvrigt oplyse, at der som følge af den store interesse fra private aktører blev afholdt et møde den 19. november 2021 mellem TestCenter Danmark og Dansk Erhverv. TestCenter Danmark har oplyst, at der var en god drøftelse. Statens Serum Institut orienterede blandt andet om teststrategien og organiseringen af testindsatsen.

***

[Private leverandører af PCR-test]

Smittesituationen har siden november ændret sig en hel del, særligt på grund omikronvarianten, som første gang blev påvist i Danmark ultimo november 2021.

I lyset af den nye situation og udsigten til en kraftig stigning i smitten i løbet af december, bad Sundhedsministeriet den 2. december 2021 Statens Serum Institut om dels at afklare mulighederne for at opskalere PCR-kapaciteten i regi af TestCenter Danmark, og dels at undersøge mulighederne for anvendelse af privat PCR-kapacitet, som supplement til testkapaciteten i TestCenter Danmark.

Hertil vil jeg gerne understrege, at opskalering af testkapaciteten i slutningen af 2021 skulle ske under hensyntagen til opskalering og rekruttering af medarbejdere til vaccineindsatsen, som i lyset af den daværende arbejdsstyrke, var en knap ressource. Denne udfordring ville kunne blive presset yderligere ved anvendelse af privat PCR-kapacitet.

Statens Serum Institut afsøgte alligevel mulighederne for anvendelse af private udbydere af PCR-kapacitet og har i den forbindelse været i kontakt med hhv. DTU, Eurofins, Pentabase og Centogene.

På den baggrund modtog Sundhedsministeriet den 17. december 2021 et notat fra Statens Serum Institut, hvor TestCenter Danmark beskrev mulighederne for at opskalere PCR-kapaciteten i regi af TestCenter Danmark, samt scenarier for anvendelse af henholdsvis privat analysekapacitet, privat prøvetagning samt tidsperspektivet for opstart og opskalering.

Af notatet fremgik stor variation i pris, mulig kapacitet og tidsramme for opskalering ved de private. Samtidig var der forskel på, om der kun blev tilbudt analysekapacitet, kun prøvetagning eller begge dele. Og, så var det ikke alle analyser, som kunne foretages i Danmark, hvilket SSI vurderede at være forbundet med en række usikkerheder og ville kunne medføre længere svartider.

På baggrund af notatet fra Statens Serum Institut blev det besluttet, at regeringen i første omgang ville opskalere den offentlige testkapacitet i TestCenter Danmark. Det blev besluttet, at opskalere testkapaciteten gradvist til 200.000 daglige PCR-test fra midten af januar 2022. Herudover blev det besluttet, at Statens Serum Institut kunne indkøbe robotter og PCR-maskiner, så testkapaciteten kunne opskaleres til 230.000 daglige PCR-test i løbet af februar. Endeligt blev det besluttet, at såfremt presset på PCR-kapaciteten forsat var stort i det nye år kunne yderligere initiativer genovervejes – herunder eksempelvis inddragelse af private leverandører til at supplere den offentlige PCR-testning.

***

[Private leverandører af antigenest]

Private leverandører har spillet en stor og vigtig rolle på testområdet i sin helhed. For eksempel har organiseringen af antigenest (hurtigtest) været baseret på private leverandører. I december 2020 blev der indgået samarbejde med en række private virksomheder om at tilbyde antigenest til befolkningen.

Det var nærliggende at anvende private leverandører, da der skulle etableres et setup med antigenest fra bunden. Dette skal også ses i lyset af, at regionerne samtidig opskalerede PCR-testkapaciteten og var ved at etablere et omfattende vaccine-setup.

Samarbejdet blev således stablet på benene i en tid, hvor der var et akut behov for at få styr på epidemien. Samtidigt gør samarbejdet med de private leverandører det muligt at op- og nedskalere hurtigtestkapaciteten med 14 dages varsel. Som ordførerne allerede ved nedskalerer vi i øjeblikket. Samarbejdet med de private aktører om antigentest har i store træk siden dets etablering fungeret rigtigt godt, og været noget vi har kunnet skrue op og ned for.

***

[Afslutning – Regeringens teststrategi]

Afsluttende vil jeg understrege, at håndtering af en coronaepidemi igennem de sidste to år har været kendetegnet ved stor uforudsigelighed. Det har derfor været en grundlæggende præmis i Danmark og hele verden, at indsatsen har skulle tilpasses udviklingen i epidemien og ændringer i smittetal med kort varsel.

Testindsatsen er igennem hele epidemien blevet op- og nedjusteret i takt med epidemiens udvikling. Regeringen og myndighederne har løbende vurderet mulighederne for, hvordan testindsatsen kan tilpasses bedst muligt. Det gælder både nye testtyper som antigenselvtest (hjemmetest), hvor befolkningen selv er ansvarlig for at teste sig selv, samt udvikling af det eksisterende test-setup, herunder brug af private aktører i testindsatsen.

I lyset af den nye epidemisituation med Omikron, hvor der ses en dekobling mellem smittetal og belastningen af vores sygehuse – vil vi endnu engang revidere Danmarks teststrategi i tæt dialog med sundhedsmyndigheder og eksterne eksperter og sikre, at testindsatsen tilpasses epidemiens udvikling.

Tak for ordet.